

Kysucké eurofondy

Žilinský samosprávny kraj uzatvára kapitolu eurofondov za minulé programové obdobie viac ako úspešne. Na jeho územie sa podarilo nasmerovať 1,6 miliardy eur, vďaka čomu dosiahol 75-percentnú úspešnosť čerpania a vyslúžil si pozíciu lídra medzi krajinami.

Okrem pozitívneho vplyvu na zamestnanosť či rast DPH sú výsledkom využívania fondov Európskej únie desiatky projektov, ktoré konkrétne ovplyvnili život v regiónoch. „Za týmto úspechom je v prvom rade príkladná spolupráca nášho kraja s ďalšími žiadateľmi, či už s mestami a obcami, univerzitami, podnikateľským či mimovládny sektorom,“ uviedol predseda ŽSK Juraj Blanár. Žilinská župa bola partnerom samospráv aj pri získavaní peňazí na rekonštrukciu 73 námestí po celom kraji, vďaka čomu majú dnes okrem krajších centier zrekonštruované chodníky či osvetlenie a sprostredkovala tok financií do cestovného ruchu. „V mnohých prípadoch išlo o investície, ktoré by samosprávy v danom rozsahu nedokázali zrealizovať z vlastných zdrojov,“ doplnil župan Juraj Blanár.

Župe, ktorá je vlastníkom ciest II. a III. triedy, sa podarilo získať 32,5 milióna eur na opravu 185 kilometrov ciest a ôsmich mostov. Za účelom

„V mnohých prípadoch išlo o investície, ktoré by samosprávy v danom rozsahu nedokázali zrealizovať z vlastných zdrojov,“
Juraj Blanár, predseda Žilinského samosprávneho kraja

stavebných úprav a modernizácie „natieklo“ do zariadení sociálnych služieb 9 miliónov

eur, vďaka ktorým sú dnes vyhovené domovy v Novoti, Turí, Likavke, Oščadnici Liptovskom Hrádku a Tvrdošine. Do školstva a vzdelávania putovalo dovedna 12,6 milióna eur, ktoré znamenali pre 13 stredných škôl v pôsobnosti krajskej samosprávy zariadenie nových laboratórií a odborných učební praktického vyučovania či stredísk odbornej praxe. Ďalších 8 škôl získalo financie na rekonštrukcie budov. Bez európskych zdrojov neostala ani kultúra a cestovný ruch, 9,9 milióna eur sa prerozdeleno na rozmanité projekty, medzi nimi na obnovu a revitalizáciu Budatínskeho

hradu, Sobášneho paláca v Bytči či Krajskej hviezdárne v Kysuckom Novom Meste.

S prichádzajúcim novým programovým obdobím 2014-2020 čakajú samosprávy nové výzvy. Pre Žilinskú župu to znamená prípravu nových projektov, ktoré majú zvýšiť kvalitu života v jej regiónoch. „Prioritou sú investície do ciest, zdravotnej a sociálnej oblasti, vzdelávania, a tiež projekty zamerané na znížovanie energetickej náročnosti budov, vďaka čomu budeme môcť šetriť výrazné prostriedky a investovať ich opäť do rozvoja našich inštitúcií,“ uviedol Juraj Blanár.

Investícia do sociálnej starostlivosti

Jedinečnú možnosť zmodernizovať a rekonštruovať zariadenia sociálnych služieb využila župa aj v prípade Domova sociálnych služieb Slniečko v Oščadnici. Investícia za takmer 900-tisíc eur umožnila zateplenie budovy a zjednodušila život klientom i zamestnancom, keďže sa podarilo vybudovať bezbariérový vstup a zlepšilo sa aj hygienické zázemie. Špecializované služby môže zariadenie poskytovať s pomocou moderného vybavenia so špičkovými informačno-komunikačnými technológiami. „Obrovským prínosom pre naše zariadenie bolo nainštalovanie stropného zdvíhacieho systému, ktorý vo veľkej miere ovplyvňuje bezpečný a pohodlný presun imobilných klientov a uľahčuje prácu zamestnancom,“ povedala Jana Pukalíková, riaditeľka DSS Slniečko v Oščadnici.

Eurofondy pomohli aj kultúre a cestovnému ruchu

Región Kysuce sa môže pýšiť hned niekoľkými príkladmi úspešného využitia európskych zdrojov na oživenie lesku svojich jedinečných kultúrnych a historických pamiatok. Patrí medzi ne komplexná rekonštrukcia Kysuckej knižnice v Čadci za viac ako 500-tisíc eur. Projekt vyriešil problémy s únikom tepla a odstránením vlhkosti, ktorá znehodnovala knižné dokumenty a umelecké diela. Čitatelia i zamestnanci si tak pri štúdiu literatúry užívajú tepelnú pohodu a vyhovený interiér. Novinkou, ktorá potešila telesne znevýhodnených i mamičky s kočičkami, je bezbariérový vstup. Konkrétny efekt čerpania eurofondov pocítila aj Krajská hviezdárň v Žiline, ktorá zrealizovala projekt Brána do vesmíru, vďaka cezhraničnej spolupráci s Hviezdárňou vo Valašskom Meziříčí. Umožnil rekonštrukciu celého areálu hviezdárne v Kysuckom Novom Meste, kde milovníkov astronómie poteší Cesta planét či geopark Ako vznikli Karpaty a tiež modul Hviezdne nebo. Rekonštrukciu financovanú s pomocou Európskej únie má za sebou aj Historická lesná úvratňová železnica v skanzene vo Vychylovke, ktorá okrem zlepšenia technického stavu pamiatky umožnila aj prepojenie trás železnice na Kysuciach a Orave, čím sa opäť zvýšila návštevnosť. Na projekt sa vynaložila suma 400-tisíc eur.

Stranu pripravila Jana Špiláková. Foto: archív ŽSK.

Viac informácií aj na Facebooku Žilinský samosprávny kraj

Kvalitnejšie cesty

Eurofondy výrazne pomohli aj pri oprave ciest. Na skvalitnenie dopravy v regióne Kysúc sa podarilo získať tri milióny eur. Išlo o úseky vedúce do Čadce, Krásna nad Kysucou či Kysuckého Nového Mesta z obcí Podvysoká, Turzovka alebo Dolný Vadičov. Rekonštrukciou prešla aj cesta z Lodna do Kysuckého Lieskovca. Okrem toho sa eurofinancie využili aj na kvalitnejšie cestné prepojenie medzi Žilinským krajom a Českou republikou. Viac ako 3,2 milióna eur sa vynaložilo na opravu komunikácií na trase Bíla-Klokočov-Turzovka a Čadca-Milošo-

vá-Mosty u Jablunkova. Cezhraničná spolupráca s Poľskom prispela k oprave úseku spájajúceho poľskú obec Rajcza s kysuckou obcou Oščadnica za 1,1 milióna eur. Z fondov EÚ sa opravovali aj úseky a mosty poškodené povodňami v roku 2010 v časti Klubina – Krásno nad Kysucou, Dolný Vadičov – Horný Vadičov a medzi Radôstkou a Novou Bystricou za 1,4 milióna eur.

Modernejšie školy a vzdelávanie

Príjemnejšie študijné prostredie, modernejšie vybavenie učební a v neposlednom rade nižšia spotreba energií. Aj takýto je výsledok rekonštrukcie Strednej odbornej školy technickej a Obchodnej akadémie Dušana Metoda Janoty v Čadci. Novým šatom sa môže pochváliť i Spojená škola v Kysuckom Novom Meste, ktorá využila na svoju rekon-

štrukciu b a l í k financií vo výške 1,5 milióna eur. Škola sa zateplila, opravi-la sa strecha a znížila sa jej energetická náročnosť, čo pomáha šetriť nemalé financie. Stredná odborná škola drevárska v Krásne nad Kysucou využila na svoju nadstavbu a zateplenie budov takmer jeden milión eur z fondov EÚ. Aj vďaka tomu dnes študenti pracujú v najmodernejších dielnach vo svojom odbore na Slovensku s celkovou rozlohou 1500 m² a vedenie školy sa teší z výrazných úspor na vykurovaní budovy školy i dielni.

